

Polski Ład – Zrujnowany Samorząd

Szanowni Państwo

Z wielką obawą przyjęliśmy założenia rządowego programu Polski Ład – Nowa Nadzieja. Nie mamy bowiem wątpliwości, że burzy on podstawy funkcjonowania państwa polskiego, od ponad 30 lat stojącego stabilnym samorządem. Program stoi też w sprzeczności z art. 15 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która w kwestii ustroju terytorialnego zapewnia decentralizację władzy publicznej. Ponadto, jak głosi Konstytucja, podział terytorialny państwa musi być oparty na więzach społecznych, gospodarczych i kulturowych, a także winien zapewniać jednostkom samorządu zdolność wykonywania zadań publicznych.

Mechanizmy finansowe zawarte w programie zrujnują finanse samorządów, dramatycznie obniżając wpływy budżetowe. Podwyższenie kwoty wolnej od podatku do 30 tys. zł oraz podwyższenie progu podatkowego z 85 do 120 tys. zł spowoduje znaczne zmniejszenie dochodów bieżących z podatku PIT w budżetach dolnośląskich wspólnot lokalnych. Dla przykładu, w sytuacji Wrocławia mowa o kwocie przewyższającej 400 mln zł rocznie. To z kolei oznaczać będzie ograniczenie wydatków bieżących i wszystkich zadań nieobligatoryjnych takich jak dofinansowanie kultury, sportu i promocji, organizacji pozarządowych oraz wielu innych, nieobowiązkowych zadań miasta. Ograniczone zostaną zajęcia edukacyjne i ważne dla poszczególnych ośrodków programy. Redukcji ulegną wydatki remontowe oraz bieżące takie jak sprzątanie, odśnieżanie, obsługa mieszkańców, oświetlenie ulic i inne usługi dla Mieszkańców.

Owszem, rząd zapowiada dofinansowanie samorządowych inwestycji. Tych jednak zwyczajnie może nie być, bo są przecież realizowane w oparciu o wypracowywane przez lata nadwyżki operacyjne. Dość powiedzieć, że w czasie epidemii zmalały one o ponad połowę, a po zapowiadanych zmianach podatkowych znikną już na trwałe z budżetów polskich samorządów.

Proponuje nam się powrót do centralnego planowania inwestycji w samorządach. A więc, de facto, powrót do mechanizmów PRL-u, gdy stołeczne władze centralne decydowały, co, gdzie i za ile powstanie w danej gminie. Nie trzeba nikogo przekonywać, że przy takim systemie działania kluczowe okazują się względy niemerytoryczne, będące rezultatem politycznego wskazania. Takie mamy zresztą doświadczenia związane z Rządowym Funduszem Inwestycji Lokalnych.

Ubolewamy, że propozycje zawarte w programie Polski Ład – Nowa Nadzieja nie doczekały się konsultacji z przedstawicielami samorządów. Tym bardziej, że obietnice partii rządzącej mają być przecież realizowane, w znacznym stopniu, z pieniędzy samorządowych.

Nie zamierzamy ograniczać się wyłącznie do kontestowania rządowych propozycji, nie oferując nic w zamian. Dlatego jesienią odpowiemy własnym pomysłem na Samorządowy Ład dla Polski. Będzie to kompleksowa wizja reformy i rozwoju Polski powstała w oparciu o doświadczenie najcenniejsze - naszych małych ojczyzn.

Zarząd Stowarzyszenia Dolny Śląsk Wspólna Sprawa